

SPECYFIKACJA TECHNICZNA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

Nazwa zadania:

Termomodernizacja stropodachu Szkoły Podstawowej im. A. A. Michelsona w Strzelnie

Inwestor:

Gmina Strzelno
ul. Cieślewicza 2
88-320 Strzelno

Lokalizacja:

dz. nr 1131/2 (040904_4.0001.1131/2)
obręb ewid. Strzelno
gmina Strzelno, powiat mogileński

Data	Projektant	Podpis
17.10.2025 r.	inż. Stanisław Wołek NB-7210/245/79 Upr. bud. do projektowania w specjalności konstrukcyjno- budowlanej	

SZCZEGÓŁOWA SPECYFIKACJA TECHNICZNA – WYMAGANIA OGÓLNE

1. WSTĘP	6
1.1 Przedmiot Szczegółowej Specyfikacji Technicznej	6
1.2 Zakres stosowania SST	7
1.3 Dokumenty odniesienia	8
1.4 Informacje o terenie budowy (terenie prac)	8
1.5 Zakres robót objętych SST	10
1.6 Określenia podstawowe	14
1.7 Organizacja robót, przekazanie placu budowy, obowiązki Inwestora	19
1.8 Ogólne wymagania dotyczące robót	20
1.8.1 Przekazanie terenu budowy (terenu prac termomodernizacyjnych)	20
1.8.2 Zgodność robót z SST	20
1.8.3 Zabezpieczenie terenu budowy (teren prac termomodernizacyjnych)	21
1.8.4 Ochrona środowiska w czasie wykonywania robót	21
1.8.5 Ochrona przeciwpożarowa	22
1.8.6 Ochrona dotycząca zabezpieczenia interesów osób trzecich	22
1.8.7 Bezpieczeństwo i higiena pracy	23
1.8.8 Informacja dotycząca zaplecza dla potrzeb Wykonawcy oraz organizacja ruchu	24
1.8.9 Informacja dotycząca zabezpieczenia dróg dojazdowych	25
1.8.10 Stosowanie się do prawa i innych przepisów	26
1.8.11 Dziennik budowy	27
2. WYMAGANIA DOTYCZĄCE MATERIAŁÓW	29
2.1 Źródła uzyskania materiałów	29
2.2 Inspekcja wytwórni materiałów	29
2.3 Materiały nieodpowiadające wymaganiom	29
2.4 Przechowywanie i składowanie materiałów	30
2.5 Wariantowe stosowanie materiałów	31
3. WYMAGANIA DOTYCZĄCE SPRZĘTU	34
4. WYMAGANIA DOTYCZĄCE TRANSPORTU	35
5. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH	36

6. OPIS DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z KONTROLĄ JAKOŚCI	38
6.1 Zasady kontroli jakości robót	38
6.2 Pobieranie próbek	38
6.3 Badania i pomiary	39
6.4 Raporty z badań	39
6.5 Badania prowadzone przez Zamawiającego	40
6.6 Certyfikaty i deklaracje	40
6.7 Dokumenty budowy	41
6.8 Przechowywanie dokumentów budowy	42
7. WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZEDMIARU I OBMARU ROBÓT	43
7.1 Ogólne zasady przedmiaru i obmiaru robót	43
7.2 Zasady określania ilości robót i materiałów	43
7.3 Czas prowadzenia obmiaru	43
8. ODBIÓR ROBÓT	44
8.1 Rodzaje odbiorów robót	44
8.2 Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu	44
8.3 Odbiór częściowy	44
8.4 Odbiór ostateczny robót	45
9. OPIS SPOSOBU ROZLICZENIA ROBÓT	46
10. PRZEPISY ZWIĄZANE	46

KODY CPV:

45000000-7 ROBOTY BUDOWLANE

- **45200000-9 Roboty budowlane w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części oraz roboty w zakresie inżynierii lądowej i wodnej**

45260000-7 Roboty w zakresie wykonywania pokryć i konstrukcji dachowych i inne podobne roboty specjalistyczne

45261000-4 Wykonywanie pokryć i konstrukcji dachowych oraz podobne roboty

45261200-6 Wykonywanie pokryć dachowych i malowanie dachu

45261400-8 Pokrywanie

45261900-3 Naprawa i konserwacja dachów

45262100-2 Roboty przy wznoszeniu rusztowań

45262110-5 Demontaż rusztowań

45262120-8 Wznoszenie rusztowań

- **45300000-0 Roboty instalacyjne w budynkach**

45320000-6 Roboty izolacyjne

45321000-3 Izolacja cieplna

- **45400000-1 Roboty wykończeniowe w zakresie obiektów budowlanych**

45450000-6 Roboty budowlane wykończeniowe, pozostałe

45440000-3 Roboty remontowe i renowacyjne

SZCZEGÓŁOWA SPECYFIKACJA TECHNICZNA

- WYMAGANIA OGÓLNE -

SZCZEGÓŁOWA SPECYFIKACJA TECHNICZNA

- WYMAGANIA OGÓLNE -

1. WSTĘP

1.1 Przedmiot Szczegółowej Specyfikacji Technicznej

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej (SST) są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót budowlanych, które zrealizowane zostaną w ramach zadania pn. „Termomodernizacja stropodachu Szkoły Podstawowej im. A. A. Michelsona w Strzelnie”. Przedmiotowa inwestycja odbywać się będzie w miejscowości Strzelno na działce o numerze ewid. 1131/2 (gmina Strzelno, powiat mogileński, województwo kujawsko-pomorskie).

Szczegółowa specyfikacja techniczna obejmuje wymagania odnoszące się do właściwości użytych materiałów, sprzętu oraz transportu, a także wytyczne związane ze sposobem wykonania i oceny prawidłowości poszczególnych robót budowlanych. W niniejszej SST określono również zakres prac budowlanych, który wskazany został także w dokumentacji projektowej (część opisowa oraz część rysunkowa) oraz dokumentacji kosztorysowej – dokumenty te stanowią integralną część przedmiotowej specyfikacji technicznej.

Wyszczególnione w przedmiotowym opracowaniu prace budowlane mają na celu dostosowanie parametrów cieplno-izolacyjnych stropodachu do aktualnych wymagań określonych w przepisach techniczno-budowlanych, w szczególności w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Realizacja niniejszego przedsięwzięcia przyczyni się do:

- zmniejszenia zapotrzebowania na energię ciepłą budynku,
- poprawy komfortu cieplnego użytkowników,
- obniżenia kosztów eksploatacyjnych,
- poprawy estetyki zewnętrznej obiektu,
- zwiększenia trwałości i odporności stropodachu na czynniki atmosferyczne.

Dodatkowo, budynek Szkoły Podstawowej im. A. A. Michelsona w Strzelnie został wyznaczony przez Zamawiającego (Inwestora) jako obiekt pełniący funkcję zastępczych miejsc szpitalnych (ZMS), zgodnie z założeniami obrony cywilnej i planami zarządzania

kryzysowego. W związku z tym, realizacja termomodernizacji stropodachu zwiększy bezpieczeństwo obiektu, zapewni właściwy mikroklimat oraz utrzymanie odpowiednich warunków ciepłno-wilgotnościowych w pomieszczeniach, które mogą być wykorzystywane jako zastępcze miejsca szpitalne w sytuacjach nadzwyczajnych.

Przeprowadzenie inwestycji stanowi istotny element działań Zamawiającego (Inwestora) w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz dostosowania ich do współczesnych standardów technicznych i eksploatacyjnych. Realizacja zadania przyczyni się jednocześnie do poprawy bezpieczeństwa, trwałości i funkcjonalności obiektu w perspektywie długoterminowej.

W miarę możliwości zaleca się prowadzenie robót poza godzinami funkcjonowania placówki, w szczególności w czasie, gdy na terenie szkoły nie przebywają uczniowie ani personel dydaktyczny. Takie rozwiązanie pozwoli zminimalizować ryzyko wystąpienia zagrożeń dla bezpieczeństwa osób, a także ograniczy uciążliwości związane z hałasem, zapyleniem oraz ruchem pojazdów i sprzętu budowlanego w obrębie obiektu.

Prace termomodernizacyjne powinny być wykonywane przez przedsiębiorstwo posiadające wykwalifikowanych pracowników mających doświadczenie w wykonywaniu tego typu robót.

1.2 Zakres stosowania SST

Szczegółowa Specyfikacja Techniczna stanowi część dokumentów przetargowych i należy stosować ją przy zlecaniu i wykonaniu robót opisanych w podpunkcie 1.1 „Przedmiot Szczegółowej Specyfikacji Technicznej”. Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (zwaną dalej STWiORB, SST lub ST) stanowi integralną część dokumentów przetargowych i umownych. Zapisy i regulacje zawarte w przedmiotowej SST obejmują wymagania ogólne, wspólne dla wszystkich robót budowlanych. SST stanowi opracowanie zawierające w szczególności zbiory wymagań, które są niezbędne do określenia standardu wykonania projektowanych robót budowlanych w zakresie ich jakości i właściwości oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych robót budowlanych. Jeżeli w którymkolwiek z dokumentów stanowiących część dokumentacji przetargowej podany jest typ, wskazanie producenta, użycie nazwy własnej – należy przez to rozumieć, iż Wykonawca dostarczy i zamontuje materiał bądź urządzenie lepsze lub równoważne do wymienionego

w dokumentacji. W kwestiach nieopisanych przez SST Wykonawca będzie stosował się do polskich norm, instrukcji i przepisów, a także ogólnych zasad sztuki budowlanej.

Przedmiotową SST należy rozpatrywać łącznie z projektem zgłoszenia robót oraz dokumentacją kosztorysową, tj. przedmiarem robót. Wszelkie elementy ujęte w projekcie zgłoszenia robót, a nie ujęte w SST lub ujęte w SST, a nie ujęte w projekcie zgłoszenia robót należy rozpatrywać tak, jakby były ujęte w obu dokumentacjach. Wszelkie elementy ujęte w przedmiarze robót, a nie ujęte w SST lub ujęte w SST, a nie ujęte w przedmiarze robót należy rozpatrywać tak, jakby były ujęte w obu dokumentacjach. Ewentualnych rozbieżności oraz nieścisłości pomiędzy powyższymi dokumentami Wykonawca nie może interpretować na swoją korzyść, lecz winien zwrócić się o rozstrzygnięcie do Zamawiającego (Inwestora) oraz Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.

1.3 Dokumenty odniesienia

Dokumenty stanowiące podstawę wykonania robót:

- projekt zgłoszenia robót pn. „Termomodernizacja stropodachu Szkoły Podstawowej im. A. A. Michelsona w Strzelnie” – data opracowania: 17.10.2025 r.
- dokumentacja kosztorysowa – data opracowania: 25.09.2025 r.
- Ustawa Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
- pozostałe przepisy, normy i akty prawne.

1.4 Informacje o terenie budowy (terenie prac)

Przedmiotem opracowania jest budynek użyteczności publicznej o funkcji oświatowej, stanowiący siedzibę Szkoły Podstawowej im. A. A. Michelsona w Strzelnie. Obiekt zlokalizowany jest na działce będącej własnością Gminy Strzelno (dz. nr 1131/2, obręb ewid. Strzelno – 040904_4.0001.1131/2). Placówka składa się z dwóch połączonych ze sobą budynków oznaczonych numerami identyfikacyjnymi 221 oraz 214. Projektowane prace termomodernizacyjne obejmują wyłącznie budynek o numerze identyfikacyjnym nr 214, w którym stwierdzono niewystarczające parametry cieplne stropodachu.

Cały zespół budynków placówki posiada trzy zasadnicze segmenty:

- segment główny (południowy) – usytuowany w części frontowej,
- segment boczny (wschodni) – prostopadły do segmentu głównego,
- segment z salą gimnastyczną (północny) – połączony z segmentem bocznym poprzez łącznik.

Średnia wysokość segmentu południowego oraz wschodniego (głównego i bocznego) wynosi ok. 12,50 m, natomiast wysokość segmentu stanowiącego salę gimnastyczną – ok. 6,50 m oraz 4,00 m (wysokość łącznika). Zakres opracowania obejmuje stropodach segmentu głównego oraz segmentu bocznego – tj. część oznaczoną na mapie numerem identyfikacyjnym 214. Segment stanowiący salę gimnastyczną wraz z łącznikiem nie jest objęty zakresem prac, ponieważ w ostatnich latach przeprowadzono gruntowny remont stropodachu – w związku z tym stan techniczny i parametry cieplne tej części placówki są obecnie zadowalające i zgodne z aktualnymi wymaganiami przepisów.

Segment główny (południowy) oraz segment boczny (wschodni) budynku znajdują się w dobrym stanie technicznym. W ramach wcześniej realizowanego zadania inwestycyjnego wykonano remont elewacji zewnętrznych obejmujący docieplenie ścian, co znacząco poprawiło parametry cieplne ścian zewnętrznych i estetykę obiektu. Przedmiotowe roboty nie obejmowały jednak stropodachu segmentu głównego i bocznego, co w konsekwencji powoduje zwiększone straty ciepła przez górną przegrodę budynku. Stropodach w stanie istniejącym oceniono jako technicznie zadowalający, lecz energetycznie nieefektywny. Brak skutecznej warstwy izolacji termicznej oraz postępujące zużycie powłok papowych powodują nadmierne przenikanie ciepła oraz pogorszenie bilansu energetycznego budynku. Wobec powyższego, zasadne jest wykonanie robót termomodernizacyjnych mających na celu poprawę izolacyjności cieplnej przegrody, ograniczenie strat energii cieplnej oraz zwiększenie trwałości eksploatacyjnej stropodachu.

Obsługa komunikacyjna terenu objętego pracami przedstawionymi w przedmiotowej dokumentacji odbywa się bezpośrednio poprzez istniejący zjazd z jednokierunkowej drogi gminnej nr 140611C stanowiącej ul. Kardynała Wyszyńskiego – dz. nr 307/2, obręb Strzelno (040904_4.0001.307/2).

Teren prac budowlanych znajduje się poza strefami ochrony konserwatorskiej oraz ochrony archeologicznej. Ponadto, projektowana inwestycja zlokalizowana jest poza terenami objętymi ochroną w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Planowane przedsięwzięcie nie jest również realizowane na terenie wyznaczonego obszaru Natura 2000.

1.5 Zakres robót objętych SST

Poniżej przedstawiono zakres robót z podziałem na roboty podstawowe oraz roboty towarzyszące. Szczegółowy zakres prac przedstawiony został w dokumentacji projektowej oraz dokumentacji kosztorysowej (przedmiar robót) – dokumenty te stanowią integralną część przedmiotowego SST.

Roboty podstawowe obejmują m.in.:

- **demontaż istniejących obróbek blacharskich**

W ramach prac należy zdemontować wszelkie istniejące obróbki blacharskie, które znajdują się w złym stanie technicznym i nie nadają się do ponownego wykorzystania. Demontaż należy prowadzić ze szczególną ostrożnością – tak, aby nie uszkodzić podłoża oraz pozostałych elementów stropodachu. Zdemontowany materiał należy posegregować i przekazać do utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

- **odbicie tynków z kominów**

Z powierzchni kominów należy usunąć istniejące tynki, które utraciły przyczepność i uległy spękanii lub odspojeniu. Odbicie tynków należy wykonać ręcznie, przy użyciu młotków i przecinaków, zachowując ostrożność, aby nie uszkodzić murów kominowych. Powierzchnie po odbiciu tynku należy dokładnie oczyścić z luźnych fragmentów zaprawy i kurzu, a ubytki w spoinach wypełnić nową zaprawą. Przed wykonaniem nowych wypraw tynkarskich powierzchnię należy zagruntować preparatem zwiększającym przyczepność.

- **demontaż istniejącego i montaż nowego systemu orynnowania**

W ramach prac należy zdemontować istniejące rynny dachowe oraz rury spustowe. W ich miejsce należy zamontować nowy system orynnowania wykonany z blachy tytanowo-cynkowej, obejmujący rynny półokrągłe o średnicy 150 mm oraz rury spustowe o średnicy 150 mm. System orynnowania należy zamontować z zachowaniem odpowiednich spadków w kierunku rur spustowych, a rury spustowe prowadzić w sposób umożliwiający swobodny odpływ wód opadowych.

- **demontaż istniejącej instalacji odgromowej**

Przed rozpoczęciem zasadniczych prac należy wykonać demontaż istniejącej instalacji odgromowej. W trakcie demontażu instalacji odgromowej należy zwrócić szczególną uwagę na ostrożne usunięcie starych uchwytów mocujących, aby nie uszkodzić podłoża. Wszystkie elementy zdemontowane i nienadające się do ponownego użycia należy zutylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

- **izolacja termiczna stropodachu**

Na oczyszczonej i przygotowanej powierzchni stropodachu należy wykonać izolację termiczną ze styropapy EPS100 o grubości 20 cm i współczynnika przewodzenia ciepła $\lambda = 0,031 \text{ [W/m}^2\text{*K]}$. Połączenia płyt powinny być szczelne, bez szczelin i przerw. Po wykonaniu ocieplenia współczynnik przenikania ciepła przegrody wynosić będzie $U = 0,125 \text{ [W/m}^2\text{*K]}$, co spełniać będzie wymagania określone w warunkach technicznych (WT2021).

- **wykonanie pokrycia papowego**

Na przygotowanej warstwie termoizolacji w postaci styropapy EPS100 należy wykonać dwuwarstwowe pokrycie dachowe z papy termozgrzewalnej. System pokrycia obejmuje warstwę podkładową oraz warstwę wierzchniego krycia. Należy bezwzględnie pamiętać o wcześniejszym oczyszczeniu podłoża z wszelkich zanieczyszczeń – odpowiednio oczyszczona i przygotowana powierzchnia jest kluczowa do przeprowadzenia dalszych prac polegających na układaniu pokrycia w postaci papy. Prace dekarские należy prowadzić w temperaturze dodatniej, z zachowaniem wymaganych szerokości zakładów oraz kierunku układania zgodnie z dokumentacją techniczną producenta.

- **tynkowanie kominów oraz montaż nakryw kominowych**

W ramach prac wykonać należy tynkowanie wszelkich kominów, a następnie wykonać montaż betonowych nakryw kominowych. Powierzchnia kominów powinna być zabezpieczona przed zawilgoceniem. Ponadto, w trakcie prac należy zamontować nowe rury wentylacyjne wraz z niezbędnymi akcesoriami zapewniającymi ich prawidłowe działanie.

- **wykonanie nowych obróbek blacharskich**

Wszelkie obróbki blacharskie należy wykonać z blachy tytanowo-cynkowej, w odcieniach kolorystycznych dopasowanych do budynku. Obróbki należy wykonać zgodnie z zasadami sztuki dekarskiej, zapewniając szczelność połączeń poprzez ich uszczelnienie silikonem

dekarskim lub taśmami butylowymi w celu zabezpieczenia przed wnikaniem wody i wilgoci.

- **montaż nowej instalacji odgromowej**

W celu ochrony budynku przed wyładowaniami atmosferycznymi należy wykonać nową instalację odgromową, a po jej wykonaniu należy przeprowadzić wszelkie niezbędne pomiary i próby skuteczności ochrony odgromowej. Wszystkie montowane elementy powinny wytrzymywać bez uszkodzenia skutki prądu pioruna i przypadkowe naprężenia opisane w normie PN-EN 50164. Mocowanie elementów instalacji odgromowej musi odbywać się zgodnie z wymogami technicznym oraz obowiązującymi normami. Nowa instalacja powinna być dokładnie sprawdzona pod kątem ciągłości przewodów, aby skutecznie chronić obiekt przed wyładowaniami atmosferycznymi.

Roboty towarzyszące obejmują m.in.:

- roboty przygotowawcze,
- urządzenie, utrzymanie oraz likwidacja ewentualnych obiektów tymczasowych oraz zapleczy socjalnych,
- zorganizowanie i wykonanie wszystkich dostaw materiałów i urządzeń, które są niezbędne do wykonania prac,
- zapewnienie materiałów pomocniczych niezbędnych do prawidłowego wykonania robót podstawowych,
- zorganizowanie i przeprowadzenie niezbędnych prób, pomiarów, badań, inspekcji, sprawdzeń oraz odbiorów,
- wywóz materiałów z robót rozbiórkowych (demontażowych) oraz związany z tym koszt załadunku, transportu, składowania oraz utylizacji,
- uczestnictwo w radach budowy, przygotowywanie dokumentów rozliczeniowych oraz raportów postępów pracy,
- doprowadzenie terenu prac budowlanych do stanu pierwotnego lub zakładanego stanu zgodnego z dokumentacją projektową,
- zapewnienie niezbędnego sprzętu i maszyn,
- wykonanie napraw będących następstwem uszkodzeń dokonanych przez wykonawcę lub ewentualnych podwykonawców,

- zastosowanie środków zabezpieczających obszar prac,
- pomiar do rozliczenia robót,
- działania ochronne zgodnie z warunkami BHP,
- utrzymanie drobnych narzędzi i urządzeń,
- mycie, zmiatanie i sprzątanie zabrudzonych przez wykonawcę układów komunikacyjnych,
- usuwanie zanieczyszczeń z obszaru prac,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń,
- opracowanie dokumentacji powykonawczej,
- pozostałe czynności i prace niezbędne do wykonania robót podstawowych oraz wszelkie inne czynności wymienione w Umowie, dokumentacji projektowej oraz SST, które nie zostały wymienione powyżej.

UWAGA!

Brak wyszczególnienia w dokumentacji projektowej, umowie lub SST jakichkolwiek prac towarzyszących i robót tymczasowych, możliwych do przewidzenia przez Wykonawcę na podstawie tych dokumentów oraz zgodnie z aktualną wiedzą i sztuką budowlaną, nie może stanowić podstawy do zażądania przez Wykonawcę dodatkowego wynagrodzenia. Uznaje się, że wszystkie prace towarzyszące zawarte są w cenie umownej i nie będą odrębnie rozliczane.

UWAGA!

Przed wykonaniem wyceny oraz przystąpieniem do ewentualnej realizacji przedmiotowego zamierzenia budowlanego zaleca się, aby Wykonawca przeprowadził szczegółowe oględziny obiektu objętego opracowaniem. Szczegółowy zakres prac termomodernizacyjnych (wraz z zestawieniem powierzchni oraz wszelkich parametrów materiałów) przedstawiony został w przedmiarze robót stanowiącym integralną część niniejszego opracowania.

UWAGA!

Całościowy przedmiot niniejszego zamówienia zawiera różne roboty budowlane opisane w dokumentacji projektowej, umowie oraz SST. W związku z powyższym, roboty budowlane

należy realizować w ramach ogólnej koordynacji i ustalonego harmonogramu, eliminując ewentualne kolizje i przestoje robót budowlanych. Wszystkie planowane prace należy uzgadniać z Zamawiającym (Inwestorem) oraz Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego.

1.6 Określenia podstawowe

Aprobata techniczna – należy przez to rozumieć pozytywną ocenę techniczną wyrobu, stwierdzającą jego przydatność do stosowania w budownictwie.

Budynek – obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach.

Certyfikat zgodności – dokument wydany przez notyfikowaną jednostkę certyfikującą potwierdzający, że wyrób i proces jego wytwarzania są zgodne z zasadniczymi wymaganiami lub specyfikacjami technicznymi.

Deklaracja zgodności – oświadczenie producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela stwierdzające na jego wyłączną odpowiedzialność, że wyrób jest zgodny z zasadniczymi wymaganiami, specyfikacjami technicznymi lub określoną normą.

Dokumentacja budowy – należy przez to rozumieć pozwolenie na budowę (w przedmiotowym przypadku zaświadczenie o przyjęciu zgłoszenia robót budowlanych) wraz z załączonym projektem zgłoszenia robót, dziennik budowy, protokoły odbiorów częściowych i końcowych oraz w miarę potrzeby, rysunki i opisy służące realizacji obiektu, operaty geodezyjne i książkę obmiarów, a w przypadku realizacji obiektów metodą montażu – także dziennik montażu.

Dokumentacja powykonawcza – należy przez to rozumieć dokumentację budowy (robót budowlanych) z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywania robót oraz ewentualnymi geodezyjnymi pomiarami powykonawczymi.

Droga tymczasowa (montażowa) – należy przez to rozumieć drogę specjalnie przygotowaną, przeznaczoną do ruchu pojazdów obsługujących roboty budowlane na czas ich wykonywania, przewidzianą do usunięcia po ich zakończeniu.

Dziennik Budowy – zeszyt z ponumerowanymi stronami, stanowiący dokument przebiegu robót budowlanych, służący do notowania zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku wykonywania robót, rejestrowania dokonywanych odbiorów robót, przekazywania poleceń i innej korespondencji technicznej pomiędzy Wykonawcą, Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającym (Inwestorem). W związku z faktem, iż przedmiotowe roboty nie wymagają uzyskania pozwolenia na budowę w rozumieniu ustawy Prawo Budowlane, Dziennik Budowy będzie jedynie dokumentem wewnętrznym służącym do dokumentowania procesu prowadzenia robót. Dziennik Budowy winien być prowadzony od dnia rozpoczęcia robót do dnia zakończenia budowy. Odpowiedzialność za prowadzenie Dziennika Budowy spoczywa na Wykonawcy.

Inspektor Nadzoru Inwestorskiego – osoba wyznaczona przez Zamawiającego (Inwestora), upoważniona do nadzoru nad realizacją Robót i do występowania w jego imieniu w sprawach realizacji Umowy. Jest to osoba posiadająca odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową oraz uprawnienia budowlane, wykonująca samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, której Zamawiający (Inwestor) powierza nadzór nad pracami opisanymi w dokumentacji projektowej. Inspektor Nadzoru Inwestorskiego reprezentuje interesy Zamawiającego (Inwestora) na budowie i wykonuje bieżącą kontrolę jakości i ilości wykonanych robót, bierze udział w odbiorach robót zakrywanych i zanikających, badaniu i odbiorze instalacji oraz urządzeń technicznych, jak również przy odbiorze gotowego obiektu.

Instrukcja techniczna obsługi (eksploatacji) – dokumentacja opracowana przez dostawcę urządzeń technicznych i maszyn, określająca rodzaje i kolejność lub współzależność czynności obsługi, przeglądów i zabiegów konserwacyjnych, warunkujących ich efektywne i bezpieczne użytkowanie. Instrukcja techniczna obsługi (eksploatacji) jest również składnikiem dokumentacji powykonawczej obiektu budowlanego.

Inżynier/Kierownik projektu – osoba wymieniona w danych kontraktowych wyznaczona przez Zamawiającego (Inwestora), odpowiedzialna za nadzorowanie robót i administrowanie kontraktem.

Istotne wymagania – oznaczają wszelkie wymagania dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i innych aspektów interesu wspólnego, jakie mają spełniać roboty budowlane.

Kierownik Budowy – osoba wyznaczona przez Wykonawcę, upoważniona do nadzorowania i kierowania Budową, a także do oceny zgodności wykonanych prac zgodnie z projektem budowlanym, SST, przepisami oraz obowiązującymi normami i zasadami wiedzy technicznej. Jednocześnie, jest to osoba upoważniona do występowania w imieniu Wykonawcy w sprawach realizacji Umowy.

Laboratorium – laboratorium badawcze zaakceptowane przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego bądź Zamawiającego (Inwestora), służące do przeprowadzania wszelkich badań i prób związanych z realizacją Kontraktu, a także oceny jakości Materiałów i Robót.

Materiały – wszelkie tworzywa, surowce i produkty niezbędne do wykonania robót, zgodne z Szczegółowymi Specyfikacjami Technicznymi, zaakceptowane przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego (Inwestora).

Obiekt budowlany – budynek, budowla bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych.

Obszar oddziaływania obiektu – należy przez to rozumieć teren wyznaczony w otoczeniu budowlanym na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zagospodarowaniu tego terenu.

Odbiór częściowy – odbiór mający na celu sprawdzenie zgodności z Umową wykonanych elementów robót w celu określenia ich zakresu, jakości i ilości.

Odbiór końcowy – odbiór przeprowadzony po pomyślnym zakończeniu robót i usunięciu ewentualnych usterek.

Odpowiednia zgodność – zgodność wykonywanych robót z dopuszczonymi tolerancjami, a jeśli przedział tolerancji nie został określony – z przeciętnymi tolerancjami, przyjmowanymi zwyczajowo dla danego rodzaju robót budowlanych.

Polecenie Inspektora Nadzoru – wszelkie polecenia przekazane Wykonawcy przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, w formie pisemnej, dotyczące sposobu realizacji robót lub innych spraw związanych z prowadzeniem budowy.

Polecenie Inżyniera/Kierownika projektu – wszelkie polecenia przekazane Wykonawcy przez Inżyniera/Kierownika projektu, w formie pisemnej, dotyczące sposobu realizacji robót lub innych spraw związanych z prowadzeniem budowy.

Projektant – uprawniona osoba prawna lub fizyczna będąca autorem dokumentacji projektowej (w przedmiotowym przypadku autor projektu zgłoszenia robót).

Przedmiar robót – zestawienie przewidzianych do wykonania robót podstawowych w kolejności technologicznej ich wykonania, ze szczegółowym opisem lub wskazaniem podstaw ustalających szczegółowy opis oraz wskazanie szczegółowych specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, z wyliczeniem i zestawieniem ilości jednostek przedmiarowych robót podstawowych.

Przetargowa dokumentacja projektowa – część dokumentacji projektowej, która wskazuje lokalizację, charakterystykę oraz wymiary obiektu będącego przedmiotem robót.

Rejestr obmiarów – akceptowana przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego książka z ponumerowanymi stronami, służąca do wpisywania przez Wykonawcę obmiaru dokonanych robót w formie wyliczeń, szkiców i ewentualnie dodatkowych załączników.

Wpisy w rejestrze obmiarów podlegają potwierdzeniu przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.

Rekultywacja – należy przez to rozumieć roboty mające na celu uporządkowanie i przywrócenie pierwotnych funkcji terenu naruszonego w czasie realizacji budowy lub robót budowlanych.

Remont – należy przez to rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a nie stanowiących bieżącej konserwacji.

Robota podstawowa – minimalny zakres prac, które po wykonaniu są możliwe do odebrania pod względem ilości i wymogów jakościowych oraz uwzględniają przyjęty stopień scalenia robót.

Roboty budowlane – należy przez to rozumieć budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego.

Teren budowy – przestrzeń udostępniona przez Zamawiającego (Inwestora) dla wykonania na nim robót oraz inne miejsca wymienione w kontrakcie jako tworzące część terenu budowy.

Tymczasowy obiekt budowlany – obiekt budowlany przeznaczony do czasowego użytkowania w okresie krótszym od jego trwałości technicznej, przewidziany do przeniesienia w inne miejsce lub rozbiórki, a także obiekt budowlany nie połączony trwale z gruntem.

Urządzenia budowlane – należy przez to rozumieć urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, a także przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki.

Ustalenia techniczne – należy przez to rozumieć ustalenia podane w normach, aprobatkach technicznych i szczegółowych specyfikacjach technicznych.

Wyceniony przedmiar robót – przedmiar robót wyceniony przez Wykonawcę i stanowiący część jego Oferty.

Wyrób budowlany – należy przez to rozumieć wyrób w rozumieniu przepisów o ocenie zgodności, wytworzony w celu wbudowania, wmontowania, zainstalowania lub zastosowania w sposób trwały w obiekcie budowlanym, wprowadzany do obrotu jako wyrób pojedynczy lub jako zestaw wyrobów do stosowania we wzajemnym połączeniu stanowiącym integralną całość użytkową.

Zadanie budowlane – część przedsięwzięcia budowlanego, stanowiąca odrębną całość konstrukcyjną lub technologiczną, zdolną do samodzielnego spełnienia przewidywanych funkcji techniczno-użytkowych.

Zarządzający realizacją umowy – jest to osoba prawna lub fizyczna określona w istotnych postanowieniach umowy, zwana dalej Zarządzającym, wyznaczona przez Zamawiającego (Inwestora), upoważniona do nadzorowania realizacji robót i administrowania umową w zakresie określonym w udzielonym pełnomocnictwie.

1.7 Organizacja robót, przekazanie placu budowy, obowiązki Inwestora

Wykonawca opracuje plan organizacji robót oraz harmonogram robót, który uzgodni z Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego, Zamawiającym (Inwestorem) oraz dyrektorem placówki oświatowej objętej robotami budowlanymi. Mimo, iż przedmiotowe roboty nie wymagają uzyskania pozwolenia na budowę w rozumieniu ustawy Prawo Budowlane, Wykonawca zatrudni Kierownika Budowy, który posiadać będzie wymagane kwalifikacje i uprawnienia, a także doświadczenie w pracach opisanych w przedmiotowej SST. Kierownik Budowy uprawniony będzie do wykonywania wpisów w Dzienniku Budowy, który służyć będzie do wymiany informacji związanych z przedmiotowymi pracami pomiędzy Kierownikiem Budowy, Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającym.

Zamawiający może zapewnić dostęp do korzystania z energii elektrycznej i z wody za uzgodnioną odrębnie odpłatnością.

1.8 Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca jest odpowiedzialny za jakość wykonania robót oraz za ich zgodność z dokumentacją projektową, SST, przedmiarem robót, obowiązującymi przepisami i normami oraz poleceniami Inspektora Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającego (Inwestora).

1.8.1 Przekazanie terenu budowy (terenu prac termomodernizacyjnych)

Zamawiający w terminie określonym w Umowie przekaze Wykonawcy teren budowy (teren prac termomodernizacyjnych) wraz z dokumentacją projektową, SST oraz wszystkimi wymaganymi uzgodnieniami prawnymi i administracyjnymi. Na Wykonawcy spoczywa odpowiedzialność za ochronę przekazanych mu materiałów.

1.8.2 Zgodność robót z SST

Szczegółowe Specyfikacje Techniczne oraz dodatkowe dokumenty przekazane przez Zamawiającego Wykonawcy stanowią część Umowy, a wymagania wyszczególnione choćby w jednym z nich są obowiązujące dla Wykonawcy tak, jakby zawarte były w całej dokumentacji. Wykonawca nie może wykorzystywać błędów lub opuszczeń w dokumentacjach, a o ich wykryciu winien natychmiast powiadomić Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, który dokona odpowiednich zmian lub poprawek. Wszystkie wykonane roboty i dostarczone materiały będą zgodne z SST. Dane określone w SST będą uważane za wartości docelowe, od których dopuszczalne są odchylenia w ramach określonego przedziału tolerancji. Cechy materiałów i elementów budowlanych muszą być jednorodne i wykazywać bliską zgodność z określonymi wymaganiami. W przypadku, gdy materiały lub roboty nie będą w pełni zgodne z SST i wpłynie to na niezadowalającą jakość elementu obiektu, takie materiały będą niezwłocznie zastąpione innymi, a roboty rozebrane na koszt Wykonawcy.

1.8.3 Zabezpieczenie terenu budowy (terenu prac termomodernizacyjnych)

Wykonawca jest zobowiązany do zabezpieczenia terenu budowy (terenu prac termomodernizacyjnych) aż do zakończenia robót i odbioru ostatecznego. Wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie utrzymywać tymczasowe urządzenia zabezpieczające oraz wszelkie inne środki niezbędne do ochrony robót. Koszt zabezpieczenia terenu prac budowlanych nie podlega odrębnej zapłacie i przyjmuje się, że jest włączony w cenę umowną.

Mimo iż zasadniczy zakres robót prowadzony będzie na stropodachu, na całym terenie szkoły występuje zwiększone ryzyko dla osób przebywających w pobliżu obiektu, w szczególności dla uczniów i personelu placówki. Zagrożenie dotyczy nie tylko strefy bezpośrednio przy budynku, lecz również całego terenu szkoły – z uwagi na transport materiałów budowlanych, ruch pojazdów oraz prowadzenie prac pomocniczych. Wobec tego, należy bezwzględnie zabezpieczyć teren wokół budynku, wyznaczyć i oznakować strefy niebezpieczne widocznymi tablicami ostrzegawczymi oraz uniemożliwić dostęp osobom nieupoważnionym.

W miarę możliwości zaleca się prowadzenie robót poza godzinami funkcjonowania placówki, w szczególności w czasie, gdy na terenie szkoły nie przebywają uczniowie ani personel dydaktyczny. Takie rozwiązanie pozwoli zminimalizować ryzyko wystąpienia zagrożeń dla bezpieczeństwa osób, a także ograniczy uciążliwości związane z hałasem, zapyleniem oraz ruchem pojazdów i sprzętu budowlanego w obrębie obiektu.

1.8.4 Ochrona środowiska w czasie wykonywania robót

Wykonawca ma obowiązek znać i stosować w czasie prowadzenia robót wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego. W okresie trwania budowy i wykańczania robót, Materiały, które w sposób trwały są szkodliwe dla otoczenia, nie będą dopuszczone do użycia. Wykonawca będzie podejmować wszelkie uzasadnione kroki mające na celu stosowanie się do przepisów i norm dotyczących ochrony środowiska na terenie i wokół terenu prac budowlanych oraz unikać będzie uszkodzeń lub uciążliwości dla osób korzystających z placówki oświatowej podlegającej robotom budowlanym bądź własności społecznej. Stosując się do tych wymagań, Wykonawca będzie miał szczególny wzgląd na środki ostrożności i zabezpieczenia przed:

- zanieczyszczeniem powietrza pyłami i gazami,

- zanieczyszczeniem wód gruntowych i powierzchniowych,
- nadmiernym hałasem i drganiami, a także nadmiernym zapyleniem terenu,
- niekontrolowanym rozprzestrzenianiem się odpadów budowlanych,
- zniszczeniem zieleni i siedlisk przyrodniczych,
- możliwością powstania pożaru.

1.8.5 Ochrona przeciwpożarowa

Wykonawca będzie przestrzegać przepisów ochrony przeciwpożarowej oraz będzie w pełni odpowiedzialny za wszelkie straty spowodowane pożarem wywołanym jako rezultat realizacji robót lub przez pracowników zatrudnianych przez Wykonawcę. Dodatkowo, Wykonawca powinien wprowadzić bezwzględny zakaz palenia wyrobów tytoniowych na terenie budowy (terenie prac termomodernizacyjnych).

1.8.6 Ochrona dotycząca zabezpieczenia interesów osób trzecich

Wykonawca odpowiada za ochronę instalacji na terenie objętym opracowaniem i musi on zapewnić właściwe oznaczenie i zabezpieczenie przed uszkodzeniem tych instalacji i urządzeń w czasie trwania robót. W przypadku uszkodzenia instalacji, Wykonawca będzie odpowiadać za spowodowane przez niego działania skutkujące uszkodzeniem i bezzwłocznie powiadomi o tym fakcie Inspektora Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającego (Inwestora), a także będzie z nimi współpracował m.in. przez dostarczenie potrzebnej pomocy przy naprawie instalacji. Jeśli Wykonawca w trakcie prac uzna, iż jakiegokolwiek instalacje mogą kolidować z projektowaną termomodernizacją, zobowiązany on jest do niezwłocznego wystąpienia z wnioskiem do gestora danej sieci o odłączenie i demontaż ewentualnego przyłącza. Zabrania się likwidacji ewentualnych przyłączy bez powiadomienia o tym fakcie odpowiednich gestorów sieci.

Ponadto Wykonawca zobowiązany jest do zachowania należytej staranności w zakresie ochrony interesów osób trzecich, w szczególności:

- do prowadzenia robót w sposób niepowodujący zagrożenia dla bezpieczeństwa użytkowników obiektu, uczniów, pracowników szkoły oraz osób postronnych,
- do utrzymania porządku na terenie budowy i w jej sąsiedztwie, zapewnienia drożności dróg dojazdu i ewakuacji, a także ograniczenia emisji hałasu, pyłu i wibracji,

- do właściwego zabezpieczenia stref pracy, w tym dachów, rusztowań, wejść oraz dojść do budynku, poprzez zastosowanie barier, taśm ostrzegawczych, tablic informacyjnych i innych środków ochrony zbiorowej,
- do ochrony mienia osób trzecich, w tym wyposażenia szkoły, terenów zielonych, ogrodzenia, chodników i parkingów przyległych do miejsca prowadzenia robót,
- do prowadzenia robót w sposób niepowodujący szkód w sąsiednich nieruchomościach i nieuciążliwy dla ich użytkowników,
- do powstrzymania się od działań, które mogłyby skutkować ograniczeniem dostępu do mediów, wejść lub dróg pożarowych,
- do niezwłocznego informowania Zamawiającego (Inwestora) o każdym zdarzeniu mogącym mieć wpływ na bezpieczeństwo osób trzecich lub użytkowanie sąsiednich obiektów,
- do przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu robót, w tym uporządkowania terenu budowy i naprawy ewentualnych uszkodzeń spowodowanych prowadzeniem prac.

Wszelkie roszczenia osób trzecich wynikłe z zaniedbań lub niewłaściwego prowadzenia robót obciążają Wykonawcę.

1.8.7 Bezpieczeństwo i higiena pracy

Podczas realizacji robót Wykonawca będzie przestrzegać przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. W szczególności Wykonawca ma obowiązek zadbać, aby personel nie wykonywał pracy w warunkach niebezpiecznych, szkodliwych dla zdrowia oraz niespełniających odpowiednich wymagań sanitarnych. Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał wszelkie urządzenia zabezpieczające, socjalne oraz sprzęt i odpowiednią odzież dla ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych na budowie oraz dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z wypełnieniem wymagań określonych powyżej nie podlegają odrębnej zapłacie i są uwzględnione w cenie określonej w umowie.

Ze względu na fakt, że roboty będą prowadzone na terenie czynnej placówki oświatowej, wymaga się zastosowania szczególnych środków bezpieczeństwa mających na celu ochronę nie tylko pracowników wykonujących roboty budowlane, ale także uczniów, nauczycieli,

pracowników szkoły oraz osób postronnych. Wobec tego, Wykonawca robót zobowiązany jest również do:

- wydzielenia i odpowiedniego oznakowania stref robót,
- uniemożliwienia osobom nieupoważnionym dostępu do miejsc niebezpiecznych,
- ograniczenia hałasu, zapylenia i emisji zanieczyszczeń,
- prowadzenia prac w sposób niezakłócający funkcjonowania szkoły,
- koordynowania harmonogramu robót z dyrekcją placówki, Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającym (Inwestorem),
- zapewnienia bieżącego utrzymania ładu i czystości na terenie prowadzenia prac oraz jego otoczeniu.

1.8.8 Informacja dotycząca zaplecza dla potrzeb Wykonawcy oraz organizacja ruchu

Wykonawca w ramach umowy jest zobowiązany zorganizować i utrzymywać w należytym stanie zaplecze, przestrzegając obowiązujących przepisów prawa, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zabezpieczeń przeciwpożarowych, wymogów Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowego Inspektora Sanitarnego.

Zaplecze budowy powinno być wyposażone w niezbędne pomieszczenia i urządzenia socjalne, sanitarne oraz magazynowe, a także w wydzielone miejsca składowania materiałów, sprzętu i odpadów budowlanych. Miejsca te muszą być odpowiednio oznakowane, zabezpieczone przed dostępem osób postronnych oraz utrzymywane w stanie porządku i czystości przez cały okres trwania robót.

Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia bezpiecznych dojść i dojazdów do terenu budowy, a także do zorganizowania ruchu pojazdów i pieszych w sposób minimalizujący uciążliwość dla użytkowników obiektu oraz osób trzecich. W przypadku prowadzenia robót w pobliżu dróg publicznych, parkingów lub ciągów pieszych, Wykonawca jest zobowiązany do:

- opracowania planu organizacji ruchu na czas prowadzenia prac,
- uzgodnienia projektu czasowej organizacji ruchu z właściwymi organami administracji i zarządcą drogi,
- wykonania i utrzymania tymczasowego oznakowania, barier ochronnych, wygradzeń i oświetlenia zgodnie z obowiązującymi przepisami,

- zapewnienia bezpieczeństwa uczestników ruchu, uczniów i pracowników szkoły podczas transportu materiałów i pracy sprzętu budowlanego.

Z uwagi na prowadzenie robót na terenie czynnej placówki oświatowej, Wykonawca zobowiązany jest do takiej organizacji zaplecza i dojazdów, aby nie kolidowały one z funkcjonowaniem szkoły, ruchem uczniów oraz codziennym użytkowaniem obiektu. W szczególności należy unikać sytuacji, w których sprzęt lub materiały budowlane mogłyby stwarzać zagrożenie dla osób postronnych.

Po zakończeniu robót Wykonawca zobowiązany jest do likwidacji zaplecza budowy, usunięcia wszystkich urządzeń i obiektów tymczasowych oraz przywrócenia terenu do stanu pierwotnego.

Koszt przygotowania, utrzymania i likwidacji zaplecza budowy, jak również opracowania i wdrożenia czasowej organizacji ruchu, uznaje się za wliczony w wynagrodzenie umowne Wykonawcy i nie podlega on odrębnej zapłacie.

1.8.9 Informacja dotycząca zabezpieczenia dróg dojazdowych

Obsługa komunikacyjna terenu objętego pracami przedstawionymi w przedmiotowej dokumentacji odbywa się poprzez istniejący zjazd z jednokierunkowej drogi gminnej nr 140611C stanowiącej ul. Kardynała Wyszyńskiego – dz. nr 307/2, obręb Strzelno (040904_4.0001.307/2).

Wykonawca zobowiązany jest do zabezpieczenia drogi stanowiącej dojazd do modernizowanego obiektu w taki sposób, aby zapobiec ewentualnemu uszkodzeniu nawierzchni, krawężników, chodników oraz elementów infrastruktury towarzyszącej (studzienek, wpustów, oznakowania itp.), wynikającemu z ruchu pojazdów obsługujących budowę. Wykonawca zobowiązany jest w szczególności do:

- zapewnienia właściwego stanu technicznego i czystości drogi dojazdowej, w tym do bieżącego usuwania zanieczyszczeń, błota, kruszywa lub innych materiałów wynoszonych z terenu budowy,
- zastosowania tymczasowych zabezpieczeń mechanicznych (np. płyt drogowych, mat gumowych, płyt betonowych lub stalowych) w miejscach narażonych na zwiększone obciążenia,

- ograniczenia tonażu pojazdów transportowych do dopuszczalnych wartości wynikających z przepisów ruchu drogowego i nośności nawierzchni,
- zapewnienia bezpiecznej organizacji ruchu pojazdów budowy, w tym oznakowania stref wjazdu, manewrowania i rozładunku,
- prowadzenia prac załadunkowych i rozładunkowych wyłącznie w miejscach do tego wyznaczonych,
- zabezpieczenia krawędzi jezdni i chodników przed rozjeżdżeniem oraz zapadaniem się gruntu,
- stałej kontroli stanu technicznego dróg dojazdowych i ich bieżącej naprawy w przypadku powstania uszkodzeń spowodowanych przez sprzęt lub pojazdy budowy.

W przypadku stwierdzenia przez Zamawiającego, Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub zarządcę drogi jakichkolwiek uszkodzeń, Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego ich usunięcia na własny koszt, przywracając stan pierwotny nawierzchni lub elementów infrastruktury.

Koszt wszelkich zabezpieczeń, napraw, utrzymania czystości oraz przywrócenia drogi dojazdowej do stanu pierwotnego leży po stronie Wykonawcy i nie podlega odrębnej zapłacie. Ponadto Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za wszelkie szkody wyrządzone osobom trzecim lub mieniu publicznemu powstałe w wyniku niewłaściwego zabezpieczenia lub użytkowania dróg dojazdowych podczas realizacji robót.

1.8.10 Stosowanie się do prawa i innych przepisów

Wykonawca zobowiązany jest do znajomości i przestrzegania wszelkich obowiązujących przepisów prawa, norm, wytycznych oraz decyzji administracyjnych, które mają zastosowanie do przedmiotu zamówienia, w tym przepisów wydanych przez władze centralne, samorządowe i inne właściwe organy administracji publicznej. W szczególności Wykonawca jest zobowiązany do stosowania się do:

- ustaw i rozporządzeń dotyczących procesu budowlanego, w tym ustawy Prawo budowlane, ustawy Prawo zamówień publicznych, ustawy o wyrobach budowlanych, ustawy o ochronie przeciwpożarowej, ustawy o dozorze technicznym, ustawy Prawo

ochrony środowiska, ustawy o drogach publicznych, ustawy o odpadach oraz przepisów Kodeksu pracy,

- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych,
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- Polskich Norm oraz Specyfikacji Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych,
- wszelkich decyzji, uzgodnień, pozwoleń i opinii wydanych przez właściwe organy administracji.

Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za przestrzeganie wszystkich powyższych przepisów podczas realizacji robót, a także za wszelkie skutki wynikające z ich naruszenia. Wykonawca zobowiązany jest również do prowadzenia robót w sposób niepowodujący naruszenia praw osób trzecich, ochrony środowiska naturalnego oraz zapewniający bezpieczeństwo publiczne. Nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów, w tym norm technicznych, zasad BHP i ppoż. może skutkować wstrzymaniem robót przez Inspektora Nadzoru lub Zamawiającego lub Zamawiającego, bez prawa do roszczeń finansowych ze strony Wykonawcy.

1.8.11 Dziennik budowy

Dziennik budowy jest wymaganym dokumentem obowiązującym Zamawiającego (Inwestora) i Wykonawcę w okresie od przekazania Wykonawcy terenu budowy do końca okresu gwarancyjnego. Służyć on będzie do notowania zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku wykonywania robót, rejestrowania dokonywanych odbiorów robót, przekazywania poleceń i innej korespondencji technicznej pomiędzy Wykonawcą, Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającym (Inwestorem). W związku z faktem, iż przedmiotowe roboty nie wymagają uzyskania pozwolenia na budowę w rozumieniu ustawy Prawo Budowlane, Dziennik Budowy będzie jedynie dokumentem wewnętrznym służącym do dokumentowania procesu prowadzenia robót. Dziennik Budowy winien być prowadzony od dnia rozpoczęcia robót do dnia zakończenia budowy (prac remontowych). Odpowiedzialność za prowadzenie Dziennika Budowy spoczywa na Wykonawcy. Zapisy w dzienniku budowy

będą dokonywane na bieżąco i będą dotyczyć przebiegu robót, stanu bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz technicznej i gospodarczej strony budowy (terenu prac). Każdy zapis w Dzienniku budowy będzie opatrzony datą jego dokonania oraz podpisem osoby, która dokonała zapisu, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego. Zapisy będą wykonywane czytelnie, w porządku chronologicznym.

Do dziennika budowy należy wpisywać w szczególności:

- datę przekazania Wykonawcy terenu budowy (terenu prac),
- datę przekazania przez Zamawiającego (Inwestora) dokumentacji projektowej wraz z wszelkimi załącznikami,
- terminy rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych elementów robót,
- przebieg robót, trudności i przeszkody w ich prowadzeniu, okresy i przyczyny przerw w robotach,
- uwagi oraz polecenia Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego,
- daty zarządzenia przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego ewentualnego wstrzymania robót z podaniem powodu,
- zgłoszenia i daty odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu, częściowych i ostatecznych odbiorów robót,
- wyjaśnienia, uwagi i propozycje Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego (Inwestora),
- dane dotyczące sposobu zabezpieczenia robót,
- wszelkie dane dotyczące jakości materiałów, pobierania próbek oraz wyniki przeprowadzonych badań z podaniem, kto je przeprowadził,
- inne istotne informacje o przebiegu robót.

Propozycje, uwagi i wyjaśnienia Wykonawcy, wpisane do Dziennika budowy będą przedłożone Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego do ustosunkowania się. Decyzje Inspektora Nadzoru Inwestorskiego wpisane do Dziennika budowy Wykonawca podpisuje z zaznaczeniem ich przyjęcia lub zajęciem stanowiska. Projektant nie jest stroną dla Wykonawcy, dlatego nie jest uprawniony do instruowania Wykonawcy w żadnym aspekcie związanym z wykonywaniem robót.

2. WYMAGANIA DOTYCZĄCE MATERIAŁÓW

2.1 Źródła uzyskania materiałów

Co najmniej na jeden tydzień przed zaplanowanym wykorzystaniem jakichkolwiek materiałów przeznaczonych do robót Wykonawca przedstawi szczegółowe informacje dotyczące proponowanego źródła wytwarzania, zamawiania lub wydobywania tych materiałów i odpowiednie świadectwa badań laboratoryjnych oraz próbki do zatwierdzenia przez Zamawiającego. Zatwierdzenie partii materiałów z danego źródła nie oznacza automatycznie, że wszelkie materiały z danego źródła uzyskają zatwierdzenie. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia badań w celu udokumentowania, że materiały uzyskane z dopuszczonego źródła w sposób ciągły spełniają wymagania SST w czasie postępu robót.

2.2 Inspekcja wytwórni materiałów

Wytwórnie materiałów mogą być okresowo kontrolowane przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającego (Inwestora) w celu sprawdzenia zgodności stosowanych metod produkcyjnych z wymaganiami. Próbkę materiałów mogą być pobierane w celu sprawdzenia ich właściwości. Wynik tych kontroli będzie podstawą akceptacji określonej partii materiałów pod względem jakości. W przypadku, gdy Inspektor Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiający (Inwestor) będzie przeprowadzał inspekcję wytwórni, będą zachowane następujące warunki:

- Zamawiający będzie miał zapewnioną współpracę i pomoc Wykonawcy oraz producenta materiałów w czasie przeprowadzania inspekcji,
- Zamawiający będzie miał wolny dostęp w dowolnym czasie do tych części wytwórni, gdzie odbywa się produkcja materiałów przeznaczonych do realizacji umowy.

2.3 Materiały nieodpowiadające wymaganiom

Materiały nieodpowiadające wymaganiom zostaną przez Wykonawcę wywiezione z terenu budowy (terenu prac), bądź złożone w miejscu wskazanym przez Zamawiającego (Inwestora). Jeśli Zamawiający zezwoli Wykonawcy na użycie tych materiałów do innych robót, niż te dla których zostały zakupione, to koszt tych materiałów zostanie przewartościowany przez Zamawiającego.

Każdy rodzaj robót, w którym Wykonawca zastosował materiały niezbadane, nieposiadające wymaganych atestów, certyfikatów zgodności lub niezaakceptowane przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, będzie wykonywany na wyłączne ryzyko Wykonawcy, z pełną świadomością możliwości nieprzyjęcia tych robót przez Zamawiającego i odmowy zapłaty za ich wykonanie.

Wszelkie materiały przeznaczone do wbudowania muszą posiadać aktualne dokumenty potwierdzające ich jakość i zgodność z wymaganiami, w tym deklaracje zgodności, certyfikaty, aprobaty techniczne lub karty techniczne producenta.

Każdy materiał przed jego wbudowaniem powinien zostać przedstawiony do akceptacji Zamawiającemu (Inwestorowi) oraz Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego. Wbudowanie materiałów bez uprzedniej akceptacji uznaje się za naruszenie zasad prowadzenia robót i może skutkować koniecznością ich demontażu na koszt Wykonawcy. Każdy rodzaj robót, w którym znajdują się niezbadane i niezaakceptowane materiały, Wykonawca wykonuje na własne ryzyko, licząc się z jego nie przyjęciem i brakiem zapłaty przez Zamawiającego (Inwestora).

2.4 Przechowywanie i składowanie materiałów

Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia właściwych warunków przechowywania oraz składowania wszystkich materiałów, elementów i urządzeń przewidzianych do wbudowania. Tymczasowo składowane materiały, do czasu ich wbudowania, powinny być zabezpieczone przed zanieczyszczeniem, zawilgoceniem, uszkodzeniem mechanicznym, korozją lub utratą właściwości użytkowych, tak aby zachowały pełną jakość wymaganą do robót oraz były w każdej chwili dostępne do kontroli przez Zamawiającego (Inwestora) i Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.

Miejsca czasowego składowania materiałów należy zlokalizować w obrębie terenu prac, w miejscach uprzednio uzgodnionych z Zamawiającym (Inwestorem), bądź poza terenem budowy – w miejscach zorganizowanych i odpowiednio zabezpieczonych przez Wykonawcę. Składowiska materiałów powinny być uporządkowane, oznakowane i dostosowane do rodzaju przechowywanych wyrobów. W szczególności:

- materiały wrażliwe na działanie wilgoci należy chronić przed bezpośrednim kontaktem z wodą i pozostałymi warunkami atmosferycznymi,

- wyroby chemiczne, kleje, farby i rozpuszczalniki muszą być przechowywane w oryginalnych opakowaniach, w pomieszczeniach wentylowanych, zgodnie z zaleceniami producenta oraz przepisami ppoż. i BHP.

W celu zapewnienia właściwej kontroli jakości i zgodności materiałów z dokumentacją projektową, Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji (rejestru) dostaw materiałów, zawierającej m.in. daty dostaw, nazwy producentów, numery partii, dokumenty potwierdzające jakość (deklaracje, certyfikaty, aprobaty techniczne) oraz informacje o dacie ich akceptacji przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Rejestr ten powinien być udostępniany Zamawiającemu na każde jego żądanie.

Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za utratę jakości, uszkodzenie lub zniszczenie materiałów powstałe na skutek niewłaściwego ich przechowywania lub składowania.

Po zakończeniu robót Wykonawca zobowiązany jest do uporządkowania terenu składowisk, usunięcia zbędnych materiałów, odpadów i opakowań oraz przywrócenia terenu do stanu pierwotnego.

2.5 Wariantowe stosowanie materiałów

Jeżeli SST przewiduje możliwość wariantowego zastosowania danego rodzaju materiału w wykonywanych robotach, Wykonawca powiadomi Zamawiającego o swoim zamiarze co najmniej jeden tydzień przed użyciem materiału albo w okresie dłuższym, jeśli będzie to wymagane dla badań prowadzonych przez Zamawiającego. Wybrany i zaakceptowany rodzaj materiału nie może być później zmieniany bez zgody Zamawiającego oraz Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Jeśli zajdzie taka potrzeba, dopuszcza się możliwość zastosowania innych materiałów, niż opisane zostały w przedmiotowej dokumentacji – zabieg ten musi zostać bezwzględnie uzgodniony z Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającym. Na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, ewentualne użycie w STWiORB lub dokumentacji projektowej znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła bądź szczegółowego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, uzasadnione jest wyłącznie specyfiką przedmiotu zamówienia i brakiem możliwości opisanie przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń koniecznego do sporządzenia oferty i prawidłowego wykonania przedmiotu Umowy, a także nie prowadzi to do uprzywilejowania lub

wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów, co nie jest ani celowym zamiarem ani świadomym działaniem Zamawiającego (Inwestora) dążącym do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów. Zamawiający nie wymaga materiałów lub urządzeń oznaczonych ewentualnie co do znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczegółowego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, a jedynie co do wymogów minimalnych określonych pomocniczo poprzez typ materiału lub urządzenia. Sytuacja ta dotyczy również okoliczności wymaganych do dokonania prawidłowych założeń i obliczeń projektowych oraz uzyskania wymaganego efektu i celu przedmiotu zamówienia. Niezbędne jest również zapewnienie jak najlepszego efektu na etapie budowy (remontu) i co ważne – długiego oraz bezpiecznego okresu użytkowania i eksploatacji obiektu, a także zapewnienie długotrwałej i wysokiej jakości. Jeżeli wskazanie, o którym mowa powyżej pojawia się gdziekolwiek w SIWZ, dokumentacji projektowej lub STWiORB, określeniu takiemu zawsze towarzyszy pojęcie „lub równoważny” i w taki też sposób należy zawsze czytać i rozumieć zapisy powyższych dokumentów. Zamawiający w ten sposób gwarantuje nie tylko zachowanie konkurencji w zakresie podmiotowym, ale również w pełnym zakresie aspektów technicznych. Wykonawcy w przypadkach opisanych powyżej przysługuje prawo zastąpienia urządzeń i materiałów przez urządzenia i materiały o równoważnych parametrach, co gwarantuje brak faktycznego monopolu jednego wykonawcy, producenta, dystrybutora lub produktu.

Wykonawca proponujący urządzenia i materiały równoważne odpowiadające wymaganiom wskazanym w dokumentacji projektowej lub SST jest odpowiedzialny za sprawdzenie możliwości ich zastosowania w obiekcie pod każdym względem, o którym mowa wyżej i dla którego wskazano taki wymóg dla konkretnego urządzenia lub materiału w SIWZ, STWiORB lub dokumentacji projektowej. Zmiany zaproponowane przez Wykonawcę nie mogą powodować zmniejszenia trwałości eksploatacyjnej instalacji oraz pogorszenia standardów jakościowych obiektu określonego w dokumentacji projektowej lub STWiORB. Wskazane ewentualnie szkice, rysunki lub zdjęcia mają charakter przykładowy nawet jeżeli mogłyby wskazywać na konkretne pochodzenie. Zamawiający nie wskazuje i nie wymaga konkretnego pochodzenia i w ten sposób nie ogranicza zasad równego dostępu i konkurencyjności w niniejszym postępowaniu przetargowym.

Sposób oceny równoważności w stosunku do urządzeń lub materiałów opisanych ewentualnie poprzez znaki towarowe, patenty lub pochodzenie, źródło bądź szczegółowy proces, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, oparty jest o parametry charakteryzujące minimalną lub maksymalną wartość (w zależności od charakterystyki urządzeń bądź materiałów opisanych w SIWZ, STWiORB lub dokumentacji projektowej i przypisanych im cechom), według następującego katalogu:

Zgodność z obowiązującymi normami i przepisami prawa	Rozumiana i oceniana jako dopuszczenie do użytkowania oraz zastosowania urządzenia lub materiału w świetle obowiązujących norm i przepisów prawa, bez negatywnego wpływu na jego jakość i wydajność.
Dopuszczenie ze względów higienicznych, sanitarnych, BHP, p. poż.	Rozumiane i oceniane jako dopuszczenie do użytkowania oraz zastosowania urządzenia lub materiału w świetle obowiązujących norm i przepisów prawa ze względów higienicznych, sanitarnych, BHP, p. poż.
Wymiary oraz parametry techniczne	Zamawiający dopuszcza tolerancję wymiarową materiałów, a także urządzeń oraz parametrów technicznych w zakresie ustalonym Zamawiającym na etapie prac, pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm oraz niepogorszenia warunków eksploatacji, bezpieczeństwa lub warunków wskazanych w dokumentacji projektowej. Powyższe nie może spowodować wzrostu kosztów inwestycji lub eksploatacji.
Trwałość	Rozumiana oraz oceniana jako parametr niewpływający na zmniejszenie ogólnej trwałości materiałów.
Jakość	Rozumiana i oceniana jako parametr niewpływający na zmniejszenie ogólnej jakości materiałów w okresie eksploatacji.
Funkcjonalność	Rozumiana jako zachowanie minimalnej funkcjonalności wskazanej dokumentacji projektowej lub SST.

3. WYMAGANIA DOTYCZĄCE SPRZĘTU

Wykonawca jest zobowiązany do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót. Sprzęt używany do robót powinien być zgodny z ofertą Wykonawcy i powinien odpowiadać pod względem typów i ilości wskazaniom zawartym w SST lub w projekcie organizacji robót zaakceptowanym przez Zamawiającego (Inwestora).

W przypadku braku ustaleń w takich dokumentach sprzęt powinien być uzgodniony i zaakceptowany przez Zamawiającego. Liczba i wydajność sprzętu będzie gwarantować przeprowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w SST i wskazaniami Zamawiającego w terminie przewidzianym umową.

Sprzęt będący własnością Wykonawcy lub wynajęty do wykonania robót ma być utrzymywany w dobrym stanie technicznym i pełnej gotowości do pracy. Będzie on zgodny z normami ochrony środowiska i przepisami dotyczącymi jego użytkowania, w szczególności w zakresie hałasu, emisji spalin oraz bezpieczeństwa pracy.

Wykonawca dostarczy Zamawiającemu (Inwestorowi) kopie dokumentów potwierdzających dopuszczenie sprzętu do użytkowania tam, gdzie jest to wymagane przepisami, w tym aktualne przeglądy techniczne, dopuszczenia UDT, certyfikaty i instrukcje obsługi.

Jeżeli SST przewiduje możliwość wariantowego użycia sprzętu przy wykonywanych robotach, Wykonawca powiadomi o tym Zamawiającego (Inwestora) i uzyska jego akceptację przed użyciem sprzętu. Wybrany sprzęt, po akceptacji Zamawiającego (Inwestora), nie może być później zmieniany bez jego zgody. Jakikolwiek sprzęt, maszyny, urządzenia i narzędzia niegwarantujące zachowania warunków umowy, zostaną przez Zamawiającego zdyskwalifikowane i niedopuszczone do robót.

Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za stan techniczny, prawidłową eksploatację oraz bezpieczeństwo użytkowania sprzętu na terenie budowy. Sprzęt powinien być obsługiwany wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, uprawnienia i przeszkolenie w zakresie BHP. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia bieżącej konserwacji sprzętu, a w przypadku awarii – do jego niezwłocznej naprawy lub wymiany na sprzęt równoważny, aby nie powodować opóźnień w realizacji robót.

Wszelkie koszty związane z dostarczeniem, transportem, utrzymaniem, obsługą, paliwem, smarowaniem, naprawą i serwisem sprzętu obciążają Wykonawcę i są uwzględnione w jego wynagrodzeniu ryczałtowym.

Sprzęt używany przy robotach powinien zapewniać nie tylko wymaganą jakość i terminowość realizacji inwestycji, ale również minimalizować uciążliwości dla środowiska i użytkowników obiektu, w szczególności poprzez ograniczenie hałasu, drgań i emisji zanieczyszczeń.

Z uwagi na fakt, że roboty prowadzone są w bezpośrednim sąsiedztwie czynnej placówki oświatowej, szczególną uwagę należy zwrócić na emisję hałasu generowanego przez sprzęt budowlany. Wykonawca jest zobowiązany do stosowania maszyn i urządzeń spełniających wymagania określone w przepisach dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz do takiej organizacji pracy, aby w godzinach funkcjonowania szkoły ograniczyć do minimum źródła hałasu i wibracji.

4. WYMAGANIA DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Wykonawca jest zobowiązany do stosowania wyłącznie takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na jakość wykonywanych robót ani na właściwości przewożonych materiałów. Liczba oraz wydajność środków transportu powinna zapewniać prowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w SST, dokumentacji projektowej oraz wskazaniami Zamawiającego (Inwestora), w terminach przewidzianych umową.

Wszystkie środki transportu muszą być sprawne technicznie, posiadać aktualne dopuszczenia do ruchu i spełniać wymagania przepisów prawa, w tym przepisów o ruchu drogowym oraz ochronie środowiska. Pojazdy uczestniczące w transporcie materiałów powinny być utrzymywane w czystości i zabezpieczone w sposób zapobiegający pyleniu, rozsypywaniu lub wyciekaniu materiałów.

Przy ruchu na drogach publicznych pojazdy będą spełniać wymagania dotyczące dopuszczalnych obciążeń na osie, wymiarów, nacisków oraz innych parametrów technicznych zgodnych z obowiązującymi przepisami. Środki transportu nieodpowiadające tym warunkom mogą być dopuszczone do użytkowania jedynie za zgodą właściwego zarządcy drogi, pod warunkiem przywrócenia stanu pierwotnego użytkowanych odcinków dróg na koszt Wykonawcy.

Wykonawca zobowiązany jest do bieżącego usuwania wszelkich zanieczyszczeń spowodowanych ruchem jego pojazdów na drogach publicznych, dojazdach oraz na terenie budowy (terenie prowadzenia robót termomodernizacyjnych). Dotyczy to w szczególności błota, kurzu, gruzu, pozostałości materiałów budowlanych oraz innych substancji mogących zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego lub powodować uciążliwość dla otoczenia.

Transport materiałów w obrębie czynnej placówki oświatowej musi być prowadzony w sposób szczególnie bezpieczny i skoordynowany z harmonogramem zajęć szkolnych. Wykonawca zobowiązany jest do organizacji transportu w taki sposób, aby nie powodować zagrożenia dla uczniów, pracowników szkoły ani osób postronnych. W godzinach funkcjonowania placówki zaleca się ograniczenie ruchu pojazdów ciężarowych do niezbędnego minimum.

W przypadku konieczności czasowego zajęcia pasa drogowego lub terenu przyległego do obiektu, Wykonawca uzyska stosowne zezwolenia od właściwych organów administracji i poniesie wszelkie związane z tym koszty.

Wszelkie szkody wyrządzone w nawierzchniach dróg publicznych, chodnikach, placach manewrowych, krawężnikach, ogrodzeniach lub terenach zielonych w wyniku transportu materiałów, sprzętu lub odpadów budowlanych zostaną niezwłocznie naprawione przez Wykonawcę na jego koszt.

Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo transportu materiałów, urządzeń i odpadów budowlanych, zarówno w obrębie terenu budowy, jak i na trasach dojazdowych.

5. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH

Wykonawca jest odpowiedzialny za prowadzenie robót zgodnie z postanowieniami umowy, dokumentacją projektową (zgłoszeniem robót budowlanych), SST, zatwierdzonym projektem organizacji robót, obowiązującymi normami oraz poleceniami Inspektora Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającego (Inwestora).

Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za jakość wykonanych robót, prawidłowość zastosowanych technologii, dobór oraz jakość wbudowanych materiałów i wyrobów budowlanych. Wszelkie prace muszą być prowadzone zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, przepisami BHP, ochrony środowiska oraz obowiązującymi normami technicznymi.

Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego zgłaszania Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego wszelkich rozbieżności lub wątpliwości dotyczących dokumentacji projektowej, warunków terenowych lub kolizji z ewentualnymi instalacjami. Niedopełnienie tego obowiązku będzie traktowane jako potwierdzenie, że roboty zostały wykonane w sposób prawidłowy, zgodny z dokumentacją projektową i SST.

Decyzje Zamawiającego dotyczące akceptacji lub odrzucenia materiałów, technologii lub elementów robót będą oparte na wymaganiach określonych w dokumentach umowy, dokumentacji projektowej, SST, a także w obowiązujących Polskich Normach, aprobatkach technicznych i wytycznych branżowych. Przy podejmowaniu decyzji Zamawiający (Inwestor) uwzględni wyniki badań i pomiarów, dopuszczalne odchyłki produkcyjne, doświadczenia z realizacji podobnych inwestycji oraz inne czynniki wpływające na ocenę jakości i zgodności robót z wymaganiami.

Wykonawca zobowiązany jest do bezwzględnego przestrzegania poleceń Zamawiającego (Inwestora) i Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, wydawanych w formie pisemnej. Polecenia te muszą być wykonywane nie później niż w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, pod rygorem wstrzymania robót do czasu ich wykonania. W przypadku niewykonania poleceń w określonym terminie, wszelkie konsekwencje techniczne, organizacyjne i finansowe ponosi Wykonawca.

Wykonawca ponosi również odpowiedzialność za właściwe zabezpieczenie terenu budowy, ochronę robót przed zniszczeniem lub uszkodzeniem w trakcie realizacji oraz do momentu ich odbioru końcowego. Jakiegokolwiek uszkodzenia lub pogorszenie jakości robót spowodowane przez niewłaściwe prowadzenie prac, błędy wykonawcze lub zaniedbania, Wykonawca zobowiązany jest naprawić na własny koszt.

Wszelkie roboty wykonane niezgodnie z dokumentacją projektową, SST lub poleceniami Inspektora Nadzoru Inwestorskiego mogą zostać odrzucone przez Zamawiającego. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest do wykonania robót poprawkowych lub odtworzeniowych na własny koszt, bez możliwości żądania dodatkowego wynagrodzenia ani wydłużenia terminu realizacji umowy.

6. OPIS DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z KONTROLĄ JAKOŚCI

6.1. Zasady kontroli jakości robót

Celem kontroli robót będzie takie sterowanie ich przygotowaniem i wykonaniem, aby osiągnąć założoną jakość robót. Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę robót i jakości materiałów. Wykonawca zapewni odpowiedni system kontroli, włączając personel, laboratorium, sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek i badań materiałów oraz robót. Przed zatwierdzeniem systemu kontroli Zamawiający (Inwestor) oraz Inspektor Nadzoru Inwestorskiego może zażądać od Wykonawcy przeprowadzenia badań w celu zademonstrowania, że poziom ich wykonywania jest zadowalający. Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz robót z częstotliwością zapewniającą stwierdzenie, że roboty wykonano zgodnie z wymaganiami zawartymi w dokumentacji projektowej i SST. Minimalne wymagania, co do zakresu badań i ich częstotliwość są określone w SST, normach i wytycznych. W przypadku, gdy nie zostały tam określone, Zamawiający (Inwestor) ustali, jaki zakres kontroli jest konieczny, aby zapewnić wykonanie robót zgodnie z umową. Wykonawca dostarczy Zamawiającemu świadectwa, że wszystkie stosowane urządzenia i sprzęt badawczy posiadają ważną legalizację, zostały prawidłowo wykalibrowane i odpowiadają wymaganiom norm określających procedury badań. Zamawiający (Inwestor) będzie mieć nieograniczony dostęp do pomieszczeń laboratoryjnych w celu ich inspekcji. Zamawiający (Inwestor) będzie przekazywać Wykonawcy pisemne informacje o jakichkolwiek niedociągnięciach dotyczących urządzeń laboratoryjnych, sprzętu, zaopatrzenia laboratorium, pracy personelu lub metod badawczych. Jeżeli niedociągnięcia te będą tak poważne, że mogą wpłynąć ujemnie na wyniki badań, Inspektor Nadzoru Inwestorskiego natychmiast wstrzyma użycie do robót badanych materiałów i dopuści je do użycia dopiero wtedy, gdy niedociągnięcia w pracy laboratorium Wykonawcy zostaną usunięte i stwierdzona zostanie odpowiednia jakość tych materiałów. Wszystkie koszty związane z organizowaniem i prowadzeniem badań materiałów ponosi Wykonawca.

6.2 Pobieranie próbek

Ewentualne próbki będą pobierane losowo. Zaleca się stosowanie statystycznych metod pobierania próbek, opartych na zasadzie, że wszystkie jednostkowe elementy produkcji

mogą być z jednakowym prawdopodobieństwem wytypowane do badań. Zamawiający (Inwestor) będzie mieć zapewnioną możliwość udziału w pobieraniu ewentualnych próbek. Na zlecenie Zamawiającego Wykonawca będzie przeprowadzać dodatkowe badania tych materiałów, które budzą wątpliwości, co do jakości, o ile kwestionowane materiały nie zostaną przez Wykonawcę usunięte lub ulepszone z własnej woli. Koszty tych dodatkowych badań pokrywa Wykonawca tylko w przypadku stwierdzenia usterek. W przeciwnym przypadku koszty te pokrywa Zamawiający (Inwestor). Pojemniki do pobierania próbek będą dostarczone przez Wykonawcę i zatwierdzone przez Zamawiającego. Ewentualne próbki dostarczone przez Wykonawcę do badań wykonywanych przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego będą odpowiednio opisane i oznakowane, w sposób zaakceptowany przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.

6.3 Badania i pomiary

Wszystkie badania i pomiary będą przeprowadzone zgodnie z wymaganiami norm. W przypadku gdy normy nie obejmują jakiegokolwiek badania wymaganego w SST, stosować można wytyczne krajowe albo inne procedury, zaakceptowane przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Po wykonaniu pomiaru lub badania, Wykonawca przedstawi na piśmie ich wyniki do akceptacji przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającego (Inwestora). Wyniki wszystkich badań i pomiarów będą stanowiły integralną część dokumentacji budowy i zostaną do niej włączone przed dokonaniem odbioru robót. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za prawidłowość i wiarygodność przeprowadzonych badań oraz za zapewnienie, że zostały one wykonane przez osoby lub jednostki posiadające odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia.

6.4 Raporty z badań

Wykonawca będzie przekazywać Zamawiającemu (Inwestorowi) kopie raportów z wynikami badań jak najszybciej, nie później jednak niż w terminie określonym w programie zapewnienia jakości. Wyniki badań będą przekazywane Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego na formularzach według dostarczonego przez niego wzoru lub innych przez niego zaaprobowanych.

6.5 Badania prowadzone przez Zamawiającego

Dla celów kontroli jakości i zatwierdzenia, Zamawiający (Inwestor) uprawniony jest do dokonywania kontroli, pobierania próbek i badania materiałów, źródła ich wytwarzania i zapewniona mu będzie wszelka potrzebna do tego pomoc ze strony Wykonawcy i producenta materiałów. Zamawiający, po uprzedniej weryfikacji systemu kontroli robót prowadzonego przez Wykonawcę, będzie oceniać zgodność materiałów i robót z wymaganiami SST na podstawie wyników badań dostarczonych przez Wykonawcę. Zamawiający może pobierać próbki materiałów i prowadzić badania niezależnie od Wykonawcy na swój koszt. Jeżeli wyniki tych badań wykażą, że raporty Wykonawcy są niewiarygodne, to Zamawiający poleci Wykonawcy lub zleci niezależnemu laboratorium przeprowadzenie powtórnych lub dodatkowych badań, albo oprze się wyłącznie na własnych badaniach przy ocenie zgodności materiałów i robót z dokumentacją projektową i SST. W takim przypadku całkowite koszty powtórnych lub dodatkowych badań i pobierania próbek poniesie Wykonawca.

6.6 Certyfikaty i deklaracje

Zamawiający (Inwestor) dopuści do wbudowania wyłącznie te materiały i wyroby budowlane, które posiadają wymagane dokumenty potwierdzające ich jakość oraz zgodność z obowiązującymi przepisami i specyfikacjami technicznymi.

Dopuszczone do stosowania mogą być wyłącznie materiały posiadające:

- certyfikat na znak bezpieczeństwa, potwierdzający zgodność z kryteriami technicznymi określonymi na podstawie Polskich Norm, aprobat technicznych oraz właściwych przepisów i dokumentów technicznych,
- deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną – w przypadku wyrobów, dla których nie ustanowiono Polskiej Normy i które nie są objęte certyfikacją określoną w pkt 6.6 a), spełniających wymagania określone w Specyfikacjach Technicznych Wykonania i Odbioru Robót.

W przypadku materiałów, dla których powyższe dokumenty są wymagane przez SST, każda dostarczona na budowę partia materiałów musi być zaopatrzona w odpowiednie dokumenty potwierdzające jej jakość i jednoznacznie określające właściwości techniczne wyrobu.

Produkty przemysłowe muszą posiadać wymagane dokumenty wydane przez producenta, a w razie potrzeby – potwierdzone wynikami badań wykonanych przez uprawnione laboratorium lub jednostkę certyfikującą. Kopie tych dokumentów oraz wyników badań Wykonawca jest zobowiązany przekazać Zamawiającemu (Inwestorowi) oraz Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego przed wbudowaniem materiałów.

Jakiegolwiek materiały, które nie spełniają powyższych wymagań, nie będą dopuszczone do wbudowania i zostaną niezwłocznie usunięte z terenu budowy na koszt Wykonawcy.

6.7 Dokumenty budowy

Poza wymienionymi wcześniej dokumentacjami, do pozostałych dokumentów budowy należą w szczególności:

- protokoły przekazania terenu budowy oraz protokoły przekazania placu budowy ewentualnym podwykonawcom,
- umowy cywilno-prawne z osobami trzecimi, podwykonawcami, dostawcami materiałów i usług,
- protokoły odbioru robót zanikających, częściowych i końcowych, wraz z ewentualnymi protokołami usunięcia usterek,
- protokoły z narad koordynacyjnych i ustaleń na budowie,
- korespondencja techniczna i administracyjna prowadzona między Wykonawcą, Zamawiającym, Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego oraz innymi uczestnikami procesu budowlanego,
- protokoły kontroli i przeglądów prowadzonych przez organy administracji publicznej (m.in. PINB, PIP, PSP, Sanepid),
- plan BIOZ wraz z aktualizacjami i potwierdzeniem zapoznania pracowników,
- rejestr dostaw materiałów i urządzeń, atesty, deklaracje zgodności, certyfikaty, aprobaty techniczne i karty techniczne,
- dokumentacja laboratoryjna i pomiarowa potwierdzająca jakość materiałów, robót oraz instalacji (protokoły badań, pomiarów, prób szczelności, odbiorów technicznych itp.),
- dokumentacja BHP i ppoż., w tym szkolenia, instrukcje stanowiskowe oraz potwierdzenia dopuszczenia pracowników do pracy,

- dokumentacja dotycząca gospodarki odpadami, kart przekazania odpadów (KPO) i potwierdzeń utylizacji,
- ewidencja prac sprzętu i środków transportu,
- protokoły przekazania dokumentacji powykonawczej i ewentualnych instrukcji użytkowania oraz konserwacji zainstalowanych elementów,
- inne dokumenty wymagane przepisami prawa, decyzjami administracyjnymi lub umową.

6.8 Przechowywanie dokumentów budowy

Dokumenty budowy będą przechowywane na terenie budowy (terenie prac) w miejscu odpowiednio zabezpieczonym przed dostępem osób nieuprawnionych, uszkodzeniem, zawilgoceniem oraz utratą czytelności. Wykonawca jest zobowiązany do ich należytego prowadzenia, aktualizowania i archiwizowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zaginięcie któregośkolwiek z dokumentów budowy spowoduje jego niezwłoczne odtworzenie przez Wykonawcę w formie przewidzianej przepisami, przy współudziale osób uprawnionych, które dany dokument prowadziły lub zatwierdzały. Koszty odtworzenia dokumentacji obciążają Wykonawcę.

Wszelkie dokumenty budowy muszą być w każdym czasie dostępne dla Zamawiającego (Inwestora), Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, Państwowej Inspekcji Pracy oraz Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, a także innych organów uprawnionych do kontroli przebiegu realizacji inwestycji.

Wykonawca zobowiązany jest do właściwego oznakowania miejsca przechowywania dokumentów (np. w biurze budowy) oraz do udostępnienia ich uprawnionym osobom na każde żądanie. Po zakończeniu robót i dokonaniu odbioru końcowego, kompletna dokumentacja budowy zostanie przekazana Zamawiającemu w formie uporządkowanej i podpisanej przez osoby uprawnione.

7. WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZEDMIARU I OBMIIARU ROBÓT

7.1 Ogólne zasady przedmiaru i obmiaru robót

Obmiar robót będzie określać faktyczny zakres wykonywanych robót zgodnie z SST, w jednostkach ustalonych w przedmiarze. Obmiaru robót dokonuje Wykonawca po pisemnym powiadomieniu Inspektora Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającego (Inwestora) o zakresie obmierzanych robót i terminie obmiaru, co najmniej na 3 dni przed tym terminem. Wyniki obmiaru będą wpisane do Księgi Obmiaru. Jakikolwiek błąd lub przeoczenie (opuszczenie) w ilościach podanych w przedmiarze lub gdzie indziej w Szczegółowej Specyfikacji Technicznej nie zwalnia Wykonawcy od obowiązku ukończenia wszystkich robót. Błędne dane zostaną poprawione według instrukcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego na piśmie. Obmiar gotowych robót będzie przeprowadzony z częstotliwością wymaganą do celu miesięcznej płatności na rzecz Wykonawcy lub w innym czasie określonym w kontrakcie.

7.2 Zasady określania ilości robót i materiałów

Długości i odległości pomiędzy wyszczególnionymi punktami skrajnymi będą obmierzone poziomo wzdłuż linii osiowej. Jeśli Specyfikacje Techniczne właściwe dla danych robót nie wymagają tego inaczej, powierzchnie będą wyliczone w m^2 (w metrach kwadratowych) jako długość pomnożona przez szerokość, objętości będą wyliczone w m^3 (w metrach sześciennych) jako długość pomnożona przez średni przekrój. Ilości, które mają być obmierzone wagowo, będą ważone w tonach lub kilogramach zgodnie z wymaganiami Szczegółowych Specyfikacji Technicznych. Jednostki obmiaru powinny być zgodne z jednostkami określonymi w dokumentacji kosztorysowej robót.

7.3 Czas prowadzenia obmiaru

Obmiary będą przeprowadzone przed częściowym lub końcowym odbiorem robót, a także w przypadku występowania dłuższej przerwy w robotach i zmiany Wykonawcy robót. Obmiar robót zanikających przeprowadza się w czasie ich wykonywania. Obmiar robót podlegających zakryciu przeprowadza się przed ich zakryciem. Roboty pomiarowe do obmiaru oraz nieodzwonne obliczenia będą wykonane w sposób zrozumiały i jednoznaczny. Wymiary skomplikowanych powierzchni lub objętości będą uzupełnione odpowiednimi

szkicami umieszczonymi na karcie Księgi Obmiaru. W razie braku miejsca szkice mogą być dołączone w formie oddzielnego załącznika do Księgi Obmiaru, którego wzór zostanie uzgodniony z Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającym (Inwestorem).

8. ODBIÓR ROBÓT

8.1 Rodzaje odbiorów robót

W zależności od ustaleń, roboty podlegają następującym etapom odbioru:

- odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu,
- odbiór częściowy,
- odbiór ostateczny,
- odbiór pogwarancyjny.

8.2 Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu

Polega na finalnej ocenie ilości i jakości wykonywanych robót, które w dalszym procesie realizacji ulegną zakryciu. Odbiór wyżej wymienionych robót będzie dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu robót. Odbioru robót dokonuje Zamawiający (Inwestor) wraz z Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego. Gotowość danej części robót do odbioru zgłasza Wykonawca wpisem do Dziennika Budowy i jednoczesnym powiadomieniem Zamawiającego oraz Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Odbiór będzie przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty zgłoszenia wpisem do Dziennika Budowy i powiadomienia o tym fakcie Zamawiającego oraz Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Jakość i ilość robót ulegających zakryciu ocenia Zamawiający na podstawie dokumentów zawierających komplet wyników badań laboratoryjnych i w oparciu o przeprowadzone pomiary, w konfrontacji z dokumentacją projektową, SST i uprzednimi ustaleniami.

8.3 Odbiór częściowy

Polega na ocenie ilości i jakości wykonanych części robót. Odbioru częściowego robót dokonuje się według zasad jak przy odbiorze ostatecznym robót. Odbioru robót dokonuje Zamawiający (Inwestor).

8.4 Odbiór ostateczny robót

Polega na finalnej ocenie rzeczywistego wykonania robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości.

a) Całkowite zakończenie robót oraz gotowość do odbioru ostatecznego będzie stwierdzona przez Wykonawcę wpisem do Dziennika budowy z bezzwłocznym powiadomieniem na piśmie o tym fakcie Zamawiającego oraz Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.

b) Odbiór ostateczny robót nastąpi w terminie ustalonym w dokumentach umowy, licząc od dnia potwierdzenia przez Zamawiającego zakończenia robót i przyjęcia dokumentów. Odbioru dokona w obecności Wykonawcy Komisja wyznaczona przez Zamawiającego. Komisja odbierająca roboty dokona ich oceny jakościowej na podstawie przedłożonych dokumentów, wyników badań i pomiarów, oceny wizualnej oraz zgodności wykonania robót z dokumentacją projektową, przedmiarem robót oraz SST.

c) W toku odbioru ostatecznego robót Komisja zapozna się z realizacją ustaleń przyjętych w trakcie odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu, zwłaszcza w zakresie wykonania robót uzupełniających i robót poprawkowych. W przypadku niewykonania wyznaczonych robót poprawkowych, robót uzupełniających lub robót wykończeniowych, komisja przerwie swoje czynności i ustali nowy termin odbioru ostatecznego.

d) W przypadku stwierdzenia przez Komisję, że jakość wykonywanych robót w poszczególnych asortymentach odbiega od wymaganej dokumentacją projektową i SST z uwzględnieniem tolerancji i nie ma większego wpływu na cechy eksploatacyjne obiektu i bezpieczeństwo ruchu, komisja dokona potrąceń, oceniając pomniejszoną wartość wykonywanych robót w stosunku do wymagań przyjętych w dokumentach umowy.

e) Podstawowym dokumentem do dokonania odbioru ostatecznego robót jest protokół odbioru ostatecznego robót sporządzony według wzoru ustalonego przez Zamawiającego (Inwestora).

f) Do odbioru ostatecznego Wykonawca jest zobowiązany przygotować następujące dokumenty:

- szczegółowe specyfikacje techniczne (podstawowe z dokumentów umowy i ewentualne uzupełniające lub zamiennie),
- recepty i ustalenia technologiczne,
- dziennik budowy i rejestry obmiarów,

- wyniki pomiarów kontrolnych oraz badań i oznaczeń laboratoryjnych, zgodne z SST,
- deklaracje zgodności lub certyfikaty zgodności wbudowanych materiałów,
- opinię technologiczną sporządzoną na podstawie wszystkich wyników badań i pomiarów załączonych do dokumentów odbioru, wykonanych zgodnie z SST.

g) W przypadku, gdy według Komisji roboty pod względem przygotowania dokumentacyjnego nie będą gotowe do odbioru ostatecznego, Komisja w porozumieniu z Wykonawcą wyznaczy ponowny termin odbioru ostatecznego robót.

h) Wszystkie zarządzane przez Komisję roboty poprawkowe lub uzupełniające będą zestawione według wzoru ustalonego przez Zamawiającego (Inwestora). Termin wykonania robót poprawkowych i robót uzupełniających wyznaczy Komisja.

9. OPIS SPOSOBU ROZLICZENIA ROBÓT

Rozliczenie nastąpi na zasadach zawartych w umowie – podstawą płatności jest wartość (kwota) skalkulowana i podana przez Wykonawcę i przyjęta przez Zamawiającego w dokumentach umowy. Wynagrodzenie będzie uwzględniać wszystkie czynności, wymagania i badania składające się na jej wykonanie, określone dla przedmiotowych prac opisanych w dokumentacji projektowej oraz SST. Wartość wynagrodzenia zaproponowana przez Wykonawcę jest ostateczna i niezmienna oraz wyklucza możliwość żądania dodatkowej zapłaty za wykonanie robót objętych realizacją przedmiotu umowy.

Wykonawca nie może domagać się zwiększenia wynagrodzenia ani dodatkowej zapłaty z jakiegokolwiek tytułu, w tym z powodu niedoszacowania, trudności technicznych, błędów w kalkulacji lub innych okoliczności powstałych w trakcie realizacji robót.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej
- Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska

- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie sposobów deklarowania właściwości użytkowych wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie krajowych ocen technicznych
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych
- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych (tom I, II, III, IV, V) Arkady, Warszawa 1989-1990
- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych. Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa 2003-2005
- Pozostałe normy i przepisy budowlane